

82 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	14.02.1967
Sıra no	82

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 64 üncü (5421 sayılı Kanunun 48 inci) maddesi ile, aynı kanunun 69 uncu (5421 sayılı Kanunun 53 üncü) maddesi hükümlerine göre götürü usule alınan hizmet erbabı ve serbest meslek erbabının vergilendirilmesinde aşağıdaki hususların da gözönünde bulundurulması icap etmektedir.

1. 3 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği ile bu tebliğe bağlı 2 numaralı cetvelin IV numaralı bölümünde "Münhasıran ihraç edilmek üzere mübayaa veya imalât yapan ecnebi şahıs veya firmalar nezdinde hizmet kabul edenler" in götürü usulde vergiye tabi hizmet erbabı arasına alındığı malumdur.

Gelir Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 1 inci fıkrasının birinci bendiyle Kurumlar Vergisi Kanununun 12 inci maddesinin 1 inci fıkrasının, yine 1 numaralı bendinin parantez içindeki hükümleri uyarınca, ihraç edilmek üzere Türkiye'de satın aldıkları veya imal ettikleri malları Türkiye'de satmaksızın yabancı memleketlere gönderen şahıs ve firmaların bu işlerinden doğan kazançları dar mükellefiyetin mevzuu dışında bırakılmıştır.

Ancak, mezkûr şekil ve şartlar dahilinde ihraç muaflığından faydalanan şahıs ve firmalar, tabi oldukları mükellefiyetin gerektirdiği defter ve kayıtları Vergi Usul Kanunu hükümleri dairesinde tutmakla ve bunlarla ilgili sair ödevleri yerine getirmekle zorunlu bulunmaktadırlar. (176, 178, 227, 235, 238, 253 Md.) .

Muamelelerini kayıt ve belgelere dayandıran mükelleflerce hizmet erbabına ödenen ücretlerin gerçek tutarlarının bilinmemesi veya tespit edilmemesi bahis konusu olmayacağından bu nev'i şahıs ve firmalar yanında çalışan hizmet erbabının ücretlerinin gerçek ve sâfi miktarları ile tespit ve teklifi icabeder.

Bu itibarla, 3 seri sayılı Genelge ile götürü usule alınmış olan hizmet erbabının bu usulden çıkarılmaları uygun görülmüştür. Sözü edilen hizmetlilerin 1966 bütçe yılı ücretleri götürü usulde vergilendirilmiş olduğundan 1/3/1967 tarihinden itibaren gerçek usulde tekliflerinin temini gerekir.

2. Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin 5 numaralı bendiyle mahalle ve çarşı bekçilerinin ücretleri vergiden istisna edilmiş ise de bunlar dışında kalan ve mahalle ve çarşı bekçisi sayılmayan diğer hizmetlilerin vergi konusunda mütalâası zarurî olduğundan bu kimseler (Müdür, baş muhasip, muhasip, muhasip yardımcısı, bekçi tahsildarı ve yardımcıları) gerçek ücretlerinin tespitindeki zorluk sebebiyle 76 seri sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliği ile götürü usule alınmışlardır. Ancak, 772 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu ile, belediye hudutları içinde, mahallin en büyük mülkiye âmirinin emrinde mahalle ve çarşı bekçileri teşkilâtı vücuda getirilmiş (Madde 2) ve bu teşkilât mensuplarının aylık ücretlerinin, bağlı oldukları İl ve İlçe Özel İdarelerince usulüne göre ödenmesi öngörülmüş bulunmaktadır. (Madde 22)

Aynı kanunda (Madde 1) bekçi teşkilâtının bekçi adayı ve bekçilerden teşekkül ettiği yazılı olduğundan, bu teşkilât mensuplarının (bekçi adayı ve bekçi) Gelir Vergisi Kanununun sözü geçen 23/5 inci maddesi uyarınca vergiden istisna edileceği tabidir. Öte yandan 76 sayılı Genelge ile götürü usule alınmış olan hizmetlilerin görevleri İl ve İlçe Özel İdarelerince ifa edileceğinden bu gibiler hakkında mezkûr tebliğ hükmünün tatbikine mahal kalmamaktadır. Bu sebeple sözü geçen genel tebliğe götürü usule alınmış olanların bu usulden çıkarılmaları icap etmektedir.

Şu kadar ki, 76 seri sayılı Genelgede yazılı hizmet erbabının götürü usulde tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerinin 1966 yılının Nisan ve Ekim aylarında olmak üzere iki taksitte tahsil olunması lâzımdır. (G. V. K. Md. 118)

Anılan hizmetlilere 772 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca, Nisan 1966 dan itibaren İl ve İlçe Özel İdarelerince ücret ödemesi yapılmış ve bu ödemedan tediye sırasında vergi tevkif edilmiş olması halinde mükerrer vergi alınmış olacağından, bu mükerrerliğin Gelir Vergisi Kanununun 122 nci maddesinde yazılı esas ve usul dahilinde (götürü usulde peşin ödenmiş vergilerin muhtasar beyanname ile bildirilen gerçek ücretler üzerinden hesaplanan vergilere mahsup edilmek suretiyle) ıslahı icabeder.

3. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 69 uncu maddesinde yazılı serbest meslek erbabı ile bu maddeye dayanılarak

Bakanlıkça götürü usule alınmış olan serbest meslek erbabının (enjeksiyoncular, pansumancılar v.s. gibi) aynı zamanda hizmetli durumunda olmaları halinde meslekî kazançlarının gerçek ve götürü usullerden hangisine göre

